

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

CSŐSZ kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(34418/04. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2008. január 29.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Csősz kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *Elnök*,
András Baka,
Ireneu Cabral Barreto,
Vladimiro Zagrebelsky,
Antonella Mularoni,
Danutė Jočienė,
Dragoljub Popović, *bírák*,
Sally Dollé, *Hivatalvezető*,

2008. január 8-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (34418/04. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján három magyar állampolgár, Csősz Krisztián, Csősz Márk Adrián és Csősz Barnabás (a "kérelmezők") 2004. június 25-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőket Barbalics I., Nagyatádon praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Höltzl Lipót képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.

3. A kérelmezők azt állították, hogy az eljárás ésszerűtlenül hosszú ideig elhúzódott. Továbbá előterjesztették, hogy az eljárás nem volt tisztességes, mivel a bíróságok határozataikat egyetlen, meghatározott szakértő testület véleményére alapozták, amelynek függetlensége kétséges, s amelyet a szóbeli és nyilvános eljárás elvének megsértésével nem lehetett megidézni a tárgyalásra szóbeli tanúskodás céljából.

4. 2006. december 6-án a Bíróság úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

I. AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

5. A kérelmezők 1985-ben, 1988-ban, illetve 1951-ben születtek és Székesfehérváron élnek. Csősz Krisztián és Csősz Márk Adrián Csősz Barnabás fiai, s Csősz Barnabás néhai feleségének (édesanyjuknak), Csőszné Dőry Virgíliának az örökösei, aki az alább ismertetendő eljárás felperese volt.

6. Egy sérülés következtében Csősz Krisztián bal lába deformálódott. 1994-ben és 1995-ben több ortopédiai műtétet végeztek rajta a Pécsi Tudományegyetem Klinikáján. Az erőfeszítések ellenére bal lába mintegy 5 centiméterrel rövidebb maradt a másik lábánál, amely bizonyos mértékű rokkantságot okozott.

7. 1996. április 17-én Csősz Krisztián és szülei – Csősz Barnabás és Csősz Virgília – kártérítési pert indítottak az Egyetem ellen. Azt állították, hogy Csősz Krisztián rokkantsága orvosi műhiba eredménye, s hogy nem nyújtottak számukra megfelelő tájékoztatást a javasolt műtét lehetséges kockázatairól. 1996. május 21-én az Egyetem biztosítója beavatkoziként perbe lépett.

8. Három tárgyalást követően 1998. november 4-én a Baranya Megyei Bíróság közbenső határozatot hozott, megállapítva, hogy az alperest kártérítési kötelezettség terheli az ügyben, mivel a műtétet megelőzően nem nyújtott megfelelő tájékoztatást a páciens szülei számára. A bíróság egy szakértői intézet (Simmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézet) 1996. november 26-án kelt és 1997. június 25-én kiegészített szakvéleményére támaszkodott. A bíróság továbbá az Egészségügyi Tudományos Tanács Igazságügyi Bizottságának (“ETT IB”) 1998. március 3-án kelt felülvéleményére alapozta határozatát, amely vélemény tartalmazta az ügy orvosi dokumentációjának áttekintését, azt a következtetést, hogy az alkalmazott kezelés az orvostudomány szabályainak megfelelő volt, továbbá a szakvélemény 1998. szeptember 2-án kelt kiegészítését, amelyet a Bizottság a kérelmezők indítványára készített válaszként.

9. Fellebbezés nyomán 2000. május 11-én a Legfelsőbb Bíróság fellebbviteli tanácsa hatályon kívül helyezte a határozatot, és az ügyet visszautalta az elsőfokú bíróság elé. A fellebbviteli tanács a páciens szülei számára a műtéthez való hozzájárulást megelőzően nyújtott tájékoztatás tekintetében további bizonyítás lefolytatását találta szükségesnek.

10. 2000. június 26-án Csősz Virgília meghalt, jogutóda az eljárásban két fia lett.

11. 2001. március 9-én és április 20-án a Megyei Bíróság tárgyalást tartott. 2001. április 26-án a bíróság elutasította a keresetet, megállapítva,

hogy a műtét az adott körülmények között nem volt ellenjavallt, hogy elvégzése során betartották az orvosi szakma szabályait, s hogy a páciens szülei számára nyújtott tájékoztatás megfelelő volt. A kockázatokkal kapcsolatban a páciens szülei számára nyújtott szóbeli tájékoztatást illetően a bíróság a szakértői intézetek rendelkezésre álló szakvéleményeire, okirati bizonyítékokra és tanúvallomásokra támaszkodott.

12. 2003. május 14-én a Legfelsőbb Bíróság fellebbviteli tanácsa elutasította a kérelmezők fellebbezését. Az alkalmazott kezelés megfelelő voltát illetően elfogadta az elsőfokú bíróság érvelését, amelyet az alábbiak szerint hagyott helyben:

“[...] azt kellett vizsgálni, hogy teljesült-e a legnagyobb gondosság és körültekintés követelménye. E kötelezettség teljesülését a választott műtéti megoldás, illetőleg ezek sorozatának megválasztása kapcsán ... az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény, illetőleg az ETT-IB felülvéleménye alapján megalapozottan állapította meg...

[...] mindezzel együtt sem járt objektíve nagyobb kockázattal a műtét elvégzése, mint annak elmaradása. Ezt egyébként az utóbb kialakult jó eredmény is igazolja. A műtét során alkalmazott lemezek és csavarok kapcsán az ETT IB felülvéleménye is egyértelműen alátámasztotta, hogy az alperes semmilyen mulasztást nem követett el. Mindezek folytán nincs olyan műtéti hiba, amely a kártérítő felelősség alapjául szolgálna.”

13. A Legfelsőbb Bíróság továbbá megerősítette a Megyei Bíróság azon megállapítását, hogy a páciens szülei számára nyújtott tájékoztatás megfelelő volt.

14. 2003. december 9-én a Legfelsőbb Bíróság négy és negyed oldalas, indoklással ellátott határozatban utasította el a kérelmezők felülvizsgálati kérelmét. A bíróság a polgári perrendtartás 270. § (2) bekezdésének és 273. §-ának a releváns időszakban hatályos szövegét alkalmazta, amely szerint jogerős határozatok felülvizsgálatának anyagi jogi jogszabálysértés esetén akkor van helye, ha a felülvizsgálat a joggyakorlat egysége, továbbfejlesztése érdekében szükséges. A kérelmezők által előterjesztett kérelem érdemének részletes áttekintését követően a Legfelsőbb Bíróság meggyőződött arról, hogy ez a feltétel az adott körülmények között nem teljesült. A határozatot 2004. január 13-án kézbesítették.

15. 2004. március 31-én a Megyei Bíróság kijavította a 2001. április 26-án hozott határozatot. E határozatot 2004. április 5-én kézbesítették.

II. RELEVÁNS HAZAI JOG

16. *A polgári perrendtartásról szóló törvény*

206. § (1)

„A bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.”

17. *13/1994. (IX. 13.) NM rendelet az Egészségügyi Tudományos Tanács Igazságügyi Bizottsága („ETT IB – a Bizottság”) működéséről (a releváns időszakban hatályos szöveg)*

1. § (1)

„Az ETT IB feladata, hogy a bíróság, az ügyészség, a rendőrség, illetve... más hatóság ... megkeresésére felülvizsgálati szakvéleményt nyilvánítson egészségügyi szakkérdésben, különösen olyan esetekben, amikor az orvosszakértői vélemények ellentétesek vagy egymástól eltérőek.”

9. § (1)

„A Bizottság zárt ülésen tárgyal...”

10. § (1)

„A Bizottság által adott felülvélemény értelmezése, kiegészítése és módosítása kizárólag a felülvéleményt kérő szerv kérésére történhet a Bizottság ülésén.”

10. § (3)

„A Bizottság üléseinek jegyzőkönyve szolgálati titok.”

18. *Legfelsőbb Bíróság BKT-PKT-GKT 1/1981. sz. közös állásfoglalása (a releváns időszakban hatályos szöveg)*

IV.

„A szakvéleményt felülvizsgáló szerv (testület) vagy annak tagja a tárgyalásra nem idézhető meg, a bíróság azonban elrendelheti a felülvizsgálati szakvélemény kiegészítését.”

19. 1994. évi XXVIII. törvény a Magyar Orvosi Kamaráról (a releváns időszakban hatályos szöveg)

1. § (1)

„A Magyar Orvosi Kamara (a továbbiakban: MOK) az orvosok és fogorvosok (a továbbiakban: orvosok) önkormányzattal rendelkező szakmai, érdekképviselési köztestülete.”

20. § (1)

„Orvosi diplomához kötött tevékenységet - jogszabályban megállapított egyéb feltételek mellett - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel csak az végezhet, aki tagja a MOK-nak.”

20. A Magyar Orvosi Kamara Etikai kódexe

95. szabály

„Az orvosnak minden nyilatkozat adásánál olyan magatartást kell tanúsítania, amellyel biztosítja orvostársa megbecsülését és orvosi tevékenysége iránti bizalmát.”

A JOG

**I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS
MEGSÉRTÉSE AZ ELJÁRÁS HOSSZA TEKINTETÉBEN**

21. A kérelmezők panaszolták, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdése kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy ... független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül ... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában ...”

22. A Kormány vitatta a panaszt.

23. A figyelembe veendő időszak 1996. április 17-én kezdődött és 2004. április 5-én zárult le. Ilyen módon három bírósági szinten csaknem nyolc évig tartott.

A. Elfogadhatóság

24. A Kormány előterjesztette, hogy a hat hónapos szabály céljaira figyelembe veendő jogerős hazai határozat a Legfelsőbb Bíróság, mint másodfokú bíróság 2003. május 14-én hozott jogerős ítélete volt, melyet 2003. augusztus 27-én kézbesítettek a kérelmezők jogi képviselője számára. A kérelmezők azonban csak 2004. június 25-én, vagyis a hat hónapos határidőn túl terjesztették elő kérelmüket. A Kormány véleménye szerint a kérelmezők sikertelen felülvizsgálati kérelme eleve kudarcra volt ítélve, így a felülvizsgálat nem minősül hatékony jogorvoslatnak az Egyezmény 35. Cikke (1) bekezdésének céljaira. Következésképpen a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati tanácsának 2003. december 9-i határozata nem szakította félbe a hat hónapos határidőt.

A kérelmezők vitatták az előterjesztett véleményt.

25. A Bíróság észrevételezi, hogy a felülvizsgálati tanács érdemben vizsgálta a kérelmezők kérelmét. A Bíróság ezért nincs meggyőződve arról, hogy a jelen ügyben az indítvány hiábavaló, vagy nem hatékony volt az Egyezmény 35. Cikke (1) bekezdésének céljaira. A határozatot 2004. január 13-án kézbesítették. Továbbá, 2004. március 31-én újabb, kijavítást elrendelő határozatot hoztak az ügyben (ld. *mutatis mutandis Kreisz kontra Magyarország*, 12941/05. sz. kérelem 7. és 10. bekezdése, 2007. április 3.). Ilyen körülmények között a kérelem nem tekinthető megkésettnek.

26. Továbbá, a Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben, és semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

27. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

28. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

29. A benyújtott anyagokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy

az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE AZ ELJÁRÁS TISZTESSÉGES VOLTA TEKINTETÉBEN

A. Elfogadhatóság

30. A Kormánynak a hat hónapos szabályra alapozott kifogásával kapcsolatban – amely a kérelem ezen részét is érinti – a Bíróság hivatkozik a fenti 25. bekezdés alatt tett megállapítására. Továbbá, a Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben, és semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

31. A kérelmezők előterjesztették, hogy az eljárás tisztességes volta sérült – megsértve az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését –, mivel a hazai bíróságok ítéleteiket kizárólag az ETT IB véleményére alapozták. Ez a testület, amely tevékenységét a nyilvánosság teljes kizárásával végezte és orvosokból állt, eleve nem volt független, s eljárása figyelmen kívül hagyta a 6. Cikkben foglalt garanciákat. Ezt az a tény is alátámasztja, hogy a szóban forgó időszakban minden orvosnak a Magyar Orvosi Kamara tagjának kellett lennie, amely köztestület kötelezettségként róta tagjaira az orvostársak kritizálásától való tartózkodást, amely negatív szolidaritást jelentett. Az ETT IB zárt ülést folytatott le, és nem volt tárgyalásra idézhető szóbeli tanúskodás céljából, amely tény a kérelmezők szerint a szóbeli és nyilvános eljárás elvének megsértését jelentette.

32. A Kormány felhívta a figyelmet a magyar polgári perrendtartás 206. § (1.) bekezdésére (ld. fenti 16. bekezdés), és előadta, hogy a kérelmezők ügyében a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok egészének mérlegelése után vonta le következtetéseit, amely bizonyítékoknak az ETT IB szakvéleménye csak egyik eleme volt. Mivel az ETT IB nem bírósági határozatot, hanem szakvéleményt bocsátott ki, eljárása nem kívánta meg a 6. Cikk 1. bekezdésében foglalt garanciák alkalmazását. Továbbá, az ETT IB azért nem állt rendelkezésre a tárgyaláson szóbeli tanúskodás céljából, mert szakvéleményét konszenzussal alakította ki, s képviselője nem válaszolhatott volna a tárgyaláson szóban feltett kérdésekre, illetve felhozott

ellenvetésekre kollégáival folytatott előzetes konzultáció, valamint újabb testületi, konszenzuson nyugvó szakvélemény kialakítása nélkül. Ez a körülmény semmiképpen nem sértette a “fegyverek egyenlőségének” elvét, mivel az ETT-IB-vel szemben mindkét fél azonos helyzetben volt.

33. A Bíróság megismétli, hogy az Egyezmény 19. Cikkének megfelelően feladata a Szerződő Államok által az Egyezménnyel kapcsolatban tett vállalások tiszteletben tartásának biztosítása. Különösen nem feladata a Bíróságnak, hogy a nemzeti hatóságok által állítólagosan elkövetett tény- vagy jogbeli tévedésekkel foglalkozzon, kivéve, ha és amennyiben e tévedések az Egyezményben védett jogokat és szabadságokat sérthették. Továbbá, miközben az Egyezmény 6. Cikke biztosítja a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, semmilyen szabályt nem állapít meg a bizonyítékok elfogadása vagy értékelése tekintetében, ezért ezeket a kérdéseket elsősorban a nemzeti jognak és a nemzeti bíróságoknak kell szabályozniuk (*García Ruiz v. Spain* [GC], no. 30544/96, § 28, ECHR 1999-I).

34. A Bíróság megjegyzi, hogy a jelen ügyben a Megyei Bíróság a páciens szülei számára nyújtott, a javasolt műtét kockázataival kapcsolatos tájékoztatást illetően szakértői intézetek szakvéleményére, okirati bizonyítékokra és tanúvallomásokra támaszkodott. A Bíróság azt is észrevételezi, hogy a polgári perrendtartás 206. § (1) alapján a nemzeti bíróságok kötelesek voltak a rendelkezésre álló bizonyítékokat egybevetni, és a maguk összességében értékelni. Igaz, a kérelmezők fellebbezésének elutasításakor a Legfelsőbb Bíróság erősen támaszkodott az ETT IB felülvéleményére. A Bíróság számára azonban a vita természete – bonyolult orvosi eljárások megfelelő volta – igazolja az ilyen megközelítést. Továbbá, úgy tűnik, hogy a kérelmezők az eljárás folyamán mindvégig előterjeszthették érveiket, s nem akadályozták őket abban, hogy vitassák a bírósághoz benyújtott orvosszakértői véleményeket. Valójában az ETT IB is kérelmükre egészítette ki felülvéleményét (fenti 8. bekezdés). Az eljárás egészét figyelembe véve a Bíróság meggyőződött arról, hogy a hazai bíróságok kontradiktórus eljárásban vonták le következtetéseiket, anélkül, hogy kizárólagos jelentőséget tulajdonítottak volna akár egyetlen olyan bizonyítéknak is, amelyet a kérelmezőknek nem állt módjukban vitatni (hasonlóságokat és különbségeket ld. *Chevrol v. France*, no. 49636/99, § 81-82, ECHR 2003-III).

35. Továbbá, a bíróságot nem győzte meg a kérelmezők azon érve, hogy az eljárás tisztességes volta sérült azért, mert az ETT IB alapvetően orvosokból állt. Ellenkezőleg, ez teljesen természetes egy olyan testület esetében, amelynek az a feladata, hogy bonyolult orvosszakmai kérdésekről szakvéleményt adjon. Mindenesetre sem az ügyiratok, sem a kérelmezők előterjesztései nem tartalmazznak bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy e testület tagjai nélkülözték a szükséges objektivitást.

36. Azzal kapcsolatban, hogy az ETT IB-hez nem lehetett szóbeli kérdést intézni a tárgyaláson, a Bíróság elfogadja a Kormánynak az ilyen megjelenés kivitelezhetetlenségével kapcsolatos érvelését, különösen arra a tényre figyelemmel, hogy írásbeli eljárás során mindkét fél kérhetett kiegészítő előterjesztést a testülettől. Ez a megoldás is olyannak tekinthető, ami megfelel a “fegyverek egyenlőségének” elve követelményének. A kérelmezők azon felvetését illetően, hogy az ETT IB eljárásának a 6. Cikk alapján nyilvánosnak kellene lennie, a Bíróság rámutat, hogy a rendelkezésben foglalt biztosítékok “bírószágra” vonatkoznak, s nem alkalmazandók olyan szakértői intézet eljárásaira, amely nem bírósági határozatot hoz.

37. Összegezve, a Bíróság nem tud olyan elemet azonosítani, amely az eljárás egészét tisztességtelenné tenné. Ebből következik, hogy ebben a vonatkozásban az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését nem sértették meg.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

38. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

39. Vagyoni kár tekintetében a kérelmezők együttesen 800 000 forintot¹ követeltek. Továbbá, Csősz Krisztián és Csősz Márk Adrián fejenként 500 000 forintot², Csősz Barnabás pedig 1 millió forintot³ követelt.

40. Nem vagyoni kár tekintetében a kérelmezők fejenként 3 millió forintot⁴ követeltek, vélhetően az eljárás elhúzódása által okozott szenvedésért. Emellett Csősz Krisztián 6 millió forintot⁵, Csősz Barnabás 1,1 millió forintot⁶, Csősz Márk Adrián pedig 1 millió forintot⁷ követelt.

41. A Kormány vitatta ezen igényeket.

42. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérelmezők bizonyos mértékű nem vagyoni kárt szenvedtek. Méltányossági alapon ítélve a Bíróság fejenként 3 200 eurót ítél meg a kérelmezők számára nem vagyoni kár tekintetében.

¹ 3 147 euró

² 1 975 euró

³ 3 950 euró

⁴ 11 802 euró

⁵ 23 604 euró

⁶ 4 346 euró

⁷ 3 950 euró

B. Költségek és kiadások

43. A kérelmezők további 7 500 eurót és 282 820 forintot követeltek a hazai bíróságok és a Bíróság előtti eljárás során felmerült költségek és kiadások megtérítésére. 140 000 forint (megközelítőleg 550 euró) ügyvédi költségről számlát nyújtottak be.

44. A Kormány nem nyilvánított véleményt ezen igényekkel kapcsolatban.

45. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak akkor jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, hogyha bizonyítja, hogy e költségek ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, s összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő információkra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság elutasítja az azon összeget meghaladó igényeket, amely tekintetében a kérelmezők számlát nyújtottak be. Ennek megfelelően a Bíróság 550 eurót ítél meg számukra együttesen.

C. Késedelmi kamat

46. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatóvá *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az eljárás hossza tekintetében megsértették az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését;
3. *Megállapítja*, hogy az eljárás tisztességes voltát illetően nem sértették meg az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését;
4. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, nem vagyoni kár tekintetében fejenként 3 200 (háromezer kétszáz) eurót, költségek és kiadások tekintetében együttesen 550 (ötszázötven) eurót, továbbá az ezen összegeket terhelő adók összegét kell kifizetnie a kérelmezők számára az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank

marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

5. A kérelmezők igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2008. január 29-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Tulkens
Elnök

Sally Dollé
Hivatalvezető